

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет механіки, енергетики та інформаційних технологій
Кафедра фізики, інженерної механіки та безпеки виробництва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
«Автомобільний транспорт»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:
д.т.н., професор

 Мирослав ОЛІСКЕВИЧ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Безпека життєдіяльності та охорона праці»
освітньо-професійна програма «Автомобільний транспорт»
спеціальність 274 «Автомобільний транспорт»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

ГОРОДЕЦЬКИЙ ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ

E-mail: ivanhorod@gmail.com

Google <https://scholar.google.com.ua/>

Scholar [citations?user=Vi7aOVEAAAAAJ&hl=uk](https://scholar.google.com/citations?user=Vi7aOVEAAAAAJ&hl=uk)

Scopus <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212146501>

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6055-9549>

Телефон +380680354930 (*Viber, WhatsApp, Telegram*)

Доцент кафедри фізики, інженерної механіки та безпеки виробництва Львівського національного університету природокористування, кандидат технічних наук. Викладач з понад 25-річним досвідом, автор та співавтор понад 200 наукових статей та ін. публікацій, 7 – навчальних посібників, 2 монографій та понад 75 навчально-методичних розробок.

Читає курс: *Безпека життєдіяльності та охорона праці*.

Сфера наукових інтересів: *дослідження процесів формування травмонебезпечних ситуацій автомобільного транспорту, машинобудування, проектування інженерних систем.*

Галузь знань: 27 «Транспорт»

Спеціальність: 274 «Автомобільний транспорт»

Освітньо-професійна програма «Автомобільний транспорт»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки, семестр – 1 рік, 1 семестр

Компонент освітньої програми: основна

Мова викладання: українська

Опис дисципліни

У межах зазначеної дисципліни здобувачі вищої освіти формують загальні та спеціальні (фахові) компетентності. Зокрема, курс передбачає ознайомлення з загальними закономірностями прояву небезпек, їх впливу на людей у повсякденному житті і під час виконання посадових обов'язків, чинниками, які знижують працездатність і напрямками їх подолання, основами цивільного захисту населення від небезпек природного, техногенного та соціально-політичного характеру, основами безпеки праці, організаційно-правовими заходами і засобами; можливими причинами травматизму, виробничих захворювань і аварій та способи їх попередження; характер впливу природних умов (дощ, туман, ожеледиця та інше) на безпеку життєдіяльності, особливостями контролю параметрів мікроклімату, освітлення і вентиляції, правилами охорони праці на автомобільному транспорті, основами електро і пожежної безпеки.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» передбачає наявність систематичних знань із суміжних курсів: «Фізика», «Екологія та захист довкілля», «Правознавство». Вимоги до знань та умінь визначені галузевими стандартами вищої освіти України.

Предметом вивчення освітньої компоненти «Безпека життєдіяльності та охорона праці» є теоретичні, методичні та практичні аспекти передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою, технологічними умовами і нормами, встановленими у галузі автомобільного транспорту.

Метою вивчення освітньої компоненти «Безпека життєдіяльності та охорона праці» є знання теоретичних основ формування травмонебезпечних ситуацій, небезпек щоденної життєдіяльності і практичних навичок їх запобігання, у т.ч. причин виробничого травматизму, захворювань та аварій.

Основними завданнями освітньої компоненти «Безпека життєдіяльності та охорона праці» є набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань з ідентифікації небезпек щоденної життєдіяльності, чинників, які знижують працездатність і напрямів їх подолання, основ цивільного захисту населення від небезпек природного, техногенного та соціально-політичного характеру, основ безпеки праці, а саме організаційно-правових заходів; можливих причин травматизму, виробничих захворювань і аварій та способів їх попередження; особливостей контролю параметрів мікроклімату, освітлення і вентиляції, правил охорони праці на автомобільному транспорті, основ електро і пожежної безпеки.

Структура курсу

Години аудиторних занять (лек./ практи.)	Тема	Результати навчання	Завдання
1/2	Тема 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності людини і охорони праці.	Знати загальні положення, терміни і визначення; розуміти актуальність і завдання курсу; знати класифікацію небезпек, основи означення і вимірювання ризику та методологію дослідження ризику, блок схему процесів формування травмонебезпечних ситуацій.	Питання, практична робота
1/4	Тема 2. Анатомо-фізіологічна надійність людини.	Людський чинник в проблемі безпеки. Поняття про аналізатори (механізм сприйняття інформації), їх структура. Спільні властивості аналізаторів. Зоровий аналізатор, освітлення та колір. Слуховий аналізатор і дія шуму на людину.	Питання, практична робота
1/6	Тема 3. Психологічна надійність людини.	Методи оцінки психологічних особливостей людини. Психодіагностичний метод (тестування). Основні психологічні особливості (властивості) людини з точки зору безпеки життєдіяльності.	Питання, практична робота
1/-	Тема 4. Фактори, які знижують працездатність.	Психічна травма /конфлікти/. Алкоголь і алкоголізм. Наркотики і наркоманія. Нікотин і нікотиноманія. Втома і перевтома. Хворобливі стани /захворювання/. Особливості психофізіологічного стану підлітків, жінок та людей похилого віку.	Питання
1/2	Тема 5. Шляхи підвищення якості життєдіяльності людини.	Поняття про систему громадського здоров'я. Особливості оздоровчої фізичної культури. Медико-біологічні засоби відновлення працездатності. Психологічні засоби безпеки життєдіяльності. Особливості профвідбору і профорієнтації.	Питання, практична робота
1/2	Тема 6. Довкілля і безпека життєдіяльності людини (природні стихійні лиха).	Класифікація стихійних лих та етапи боротьби з ними. Промениста енергія Сонця і життєдіяльність людини. Сильні вітри. Атмосферні розряди.	Питання, практична робота
1/2	Тема 7. Рятувальні роботи в районах стихійних лих. Антропогенні екологічні катастрофи.	Поняття про систему цивільного захисту. Рятувальні і невідкладні роботи при ліквідації наслідків землетрусу. Дії в районі урагану. Рятувальні роботи за умов повені. Ліквідація осередків масових пожеж.	Питання, практична робота
1/6	Тема 8. Організаційні і правові питання охорони праці.	Поняття і предмет охорони праці. Основні поняття, терміни і визначення. Етапи розвитку і сучасний стан охорони праці в Україні. Основні законодавчі та інші нормативно-правові акти з охорони праці. Основні принципи державної політики в галузі охорони праці. Організація навчання в галузі охорони праці. Розслідування та облік нещасних випадків, профзахворювань та аварій на виробництві. Аналіз та прогнозування виробничого травматизму.	Питання, практична робота

1/2	Тема 9. Основи виробничої санітарії..	Основні вимоги законодавчих та нормативно – правових актів щодо забезпечення громадського здоров'я. Класифікація шкідливих речовин, умов праці і їх вплив на працездатність людини. Планування території, виробничих приміщень і робочих приміщень. Паспортизація санітарно-технічного стану підприємств.	Питання, практична робота
1/2	Тема 10. Вентиляція та опалення виробничих приміщень..	Природна вентиляція. Механічна вентиляція. Визначення обміну повітря у виробничих приміщеннях. Методика розрахунку системи вентиляції. Опалення виробничих приміщень.	Питання, практична робота
1/2	Тема 11. Освітлення виробничих приміщень.	Основні світлотехнічні характеристики і гігієнічні вимоги до освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення.	Питання, практична робота
1/2	Тема 12. Загальні вимоги безпеки праці експлуатації технологічного обладнання	Безпека основних виробничих процесів у галузі АТ (Правила охорони праці на автомобільному транспорті). Технічні засоби забезпечення безпеки праці. Безпека праці при експлуатації систем і посудин, що працюють під тиском.	Питання, практична робота
1/-	Тема 13. Основи електробезпеки.	Дія електричного струму на організм людини. Класифікація електроустановок і приміщень за електробезпекою. Основи електробезпеки. Електрозахисні засоби і запобіжні пристосування. Надання першої долікарської допомоги ураженому електричним струмом.	Питання
1/2	Тема 14. Основи пожежної безпеки.	Пожежонебезпечні властивості речовин і матеріалів та пожежовибухонебезпечність об'єкта. Способи і засоби гасіння пожежі. Система попередження і запобігання пожежам.	Питання, практична робота

Навчальний контент

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОПП	Програмні компоненти
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 3	Здатність здійснювати безпечну діяльність.
ФК 1	Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, Правил технічної експлуатації автомобільного транспорту, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного та їх систем.
ФК 6.	Здатність розробляти з урахуванням безпекових, економічних, екологічних та естетичних параметрів технічні завдання і технічні умови на проектування об'єктів автомобільного транспорту, його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, розраховувати завантаження устаткування та показники якості технологічних процесів.
ПРН 8.	Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

ПРН 9.	Аналізувати та оцінювати об'єкти автомобільного транспорту, їх системи та елементи.
ПРН 14.	Аналізувати технологічні процеси експлуатації, обслуговування й ремонту об'єктів автомобільного транспорту.
ПРН 22.	Здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик.

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань, курсових і дипломних робіт.

Рекомендована література

Базова

1. Тимочко В.О., Березовецький А.П., Городецький І.М. та ін. Безпека життєдіяльності та охорона праці. Навч. посібник. Львів: Сполом. 2022. 376 с.
2. Пістун І. П., Березовецький А. П., Городецький І. М. Охорона праці на автомобільному транспорті : навч. посіб. Львів: Тріада плюс, 2009. 320 с.
3. Охорона праці (гігієна праці та виробнича санітарія): навчальний посібник / Пістун І.П., Березовецький А.П., Тимочко В.О., Городецький І.М.; за ред. І.П.Пістуна. Львів: Тріада плюс, 2017. Ч.1. 620 с.; 2015. Ч.11. 224 с.

Допоміжна

4. Пістун І.П., Хомяк Й.В., Хомяк В.В. Охорона праці на автомобільному транспорті: Навч. посібник. 2-ге вид. Суми: Університетська книга, 2015. 375 с.
5. Войналович О., Марчишина Є., Кофто Д. Охорона праці в галузі. Автомобільний транспорт. Підручник. К.: Цент навчальної літератури, 2018. 695 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси— книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:
3. Віртуальна система навчання ЛНУП: <https://moodle.lnup.edu.ua/course/view.php?id=3450>.
4. Правила охорони праці на автомобільному транспорті. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-12#Text>;
5. Закон України Про охорону праці. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>;
6. Кодекс законів про працю України / Документ 322-08. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>;
7. <http://www.dsp.gov.ua> – Офіційний сайт державної служби України з питань праці.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із ведучим викладачем курсу.

Оцінювання

Оцінку за курс розраховують наступним чином:

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)														Підсумковий тест (екзамен)	Сума
розділ 1							розділ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	50 балів	100
3	4	4	3	4	4	3	4	4	3	3	4	4	3		

T1, T2 ... T14 – теми лабораторних занять

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій);
- 2) Тематика та зміст практичних робіт;
- 3) Завдання для підсумкової роботи, питання на іспит;
- 4) Електронне навчання у віртуальному навчальному середовищі ЛНУП (<https://moodle.lnup.edu.ua/>).